

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

Development of School Curriculum Entitled “Phra Thatphanom”
for Mathayom sukra 2 at Ummaoprachasant School under
the office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1

ผู้วิจัย พระณัฐพงษ์ ญญฐิโก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลำราญ กำจัดภัย

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุมพงษ์ จอมหงษ์ทิพัฒน์

Researcher : Pev. Natthapong Natthigo; Thesis Advisors : (1) Asst. Prof. Dr. Sumran Gumjadpai

(2) Asst. Prof. Dr. Bhumbhong Jomhonghibhat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 2) ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ตามเกณฑ์ 80/80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 และ 4) ศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติต่อการเรียน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบค่า t ชนิด 2 กลุ่มไม่อิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.33/86.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

ABSTRACT

The purposes of this study were : 1) to developed the school curriculum entitled “Phra Thatphanom” for Mathayom suksa 2 at Ummaoprachasant School under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1, 2) to investigate the efficiency of the developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” for Mathayom Suksa 2 at Ummaoprachasant School, under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1, to meet the set criterion of 80/80, 3) to compare the achievement between the pre-learning and post-learning of developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” for Mathayom Suksa 2 at Ummaoprachasant School under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1, and 4) to investigate the attitude towards learning of the developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” for Mathayom Suksa 2 at Ummaoprachasant School under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1. The samples consisted of 35 Mathayom Suksa 2 students of the 2010 academic year from Ummaoprachasant school, Ampur Thatphanom, Nakhon Phanom province. They were selected by the purposive random technique. The instruments used in the study were a test, and a questionnaire on learning attitudes by using a developed school curriculum. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and dependent samples t-test.

The study showed the following results:

1. The developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” for Mathayom Suksa 2 at Ummaoprachasant School under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1 was 83.33/86.52 which was higher than the set criterion of 80/80.
2. The posttest average score of students learning through the developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” was higher than those of their pre-test at the .01 level of significance.
3. The students’ attitudes learning through the developed school curriculum entitled “Phra Thatphanom” were at the high level.

บทคัดย่อ

โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ ได้กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พระธาตุพนม เพื่อให้ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับองค์พระธาตุพนม และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวตำนานและประวัติความเป็นมาขององค์พระธาตุพนมตลอดถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตนในปัจจุบัน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับองค์พระธาตุพนม และประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความรัก ความผูกพัน เกิดความภาคภูมิใจต่อท้องถิ่นของตนและการเรียนรู้วิถีการรักษามรดกวัฒนธรรมนิยม วัฒนธรรมที่ดั่งงามของท้องถิ่น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

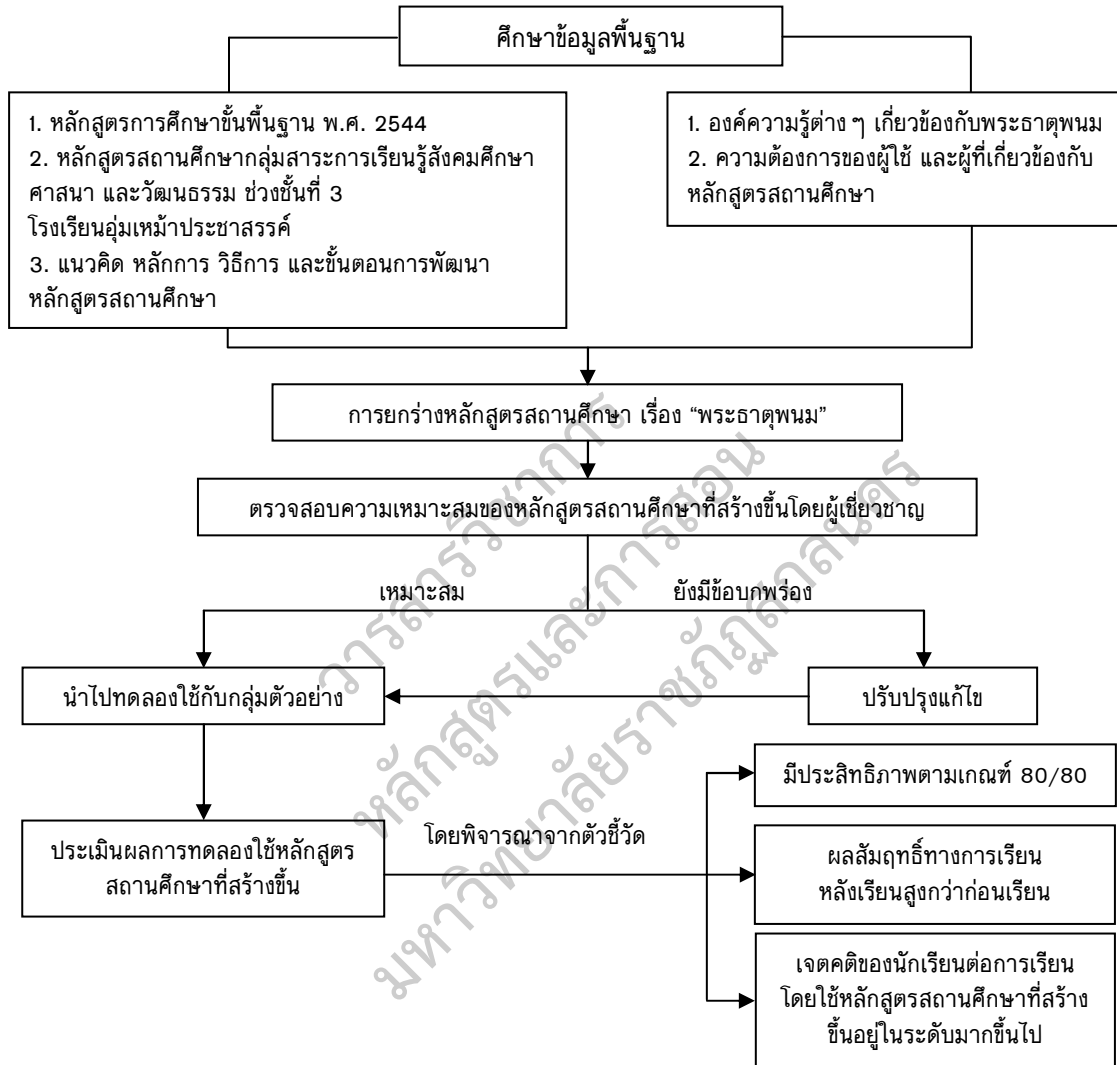
การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการทดลอง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ครูชี้แจงวิธีการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจและดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองใช้หลักสูตร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน

2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จนครบทุกหน่วย
3. เมื่อนักเรียนได้เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 60 ข้อ

4. ให้นักเรียนทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

5. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมาหาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้สูตร E_1/E_2

6. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไปคำนวณเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร ได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบแบ่งกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งผ่านการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพแล้ว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนด้วยหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

4. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้ t-test (Dependent Samples)

3. วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม โดยใช้ร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สรุปผลได้ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.33/86.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุ่มเหม้าประชาสรรค์ สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง พระธาตุพนม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอู่หม่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 หน่วยงานทางการศึกษาควรให้ความสนใจส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง

1.2 ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบพัฒนาร่วมกับครูผู้สอนด้วยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสบูรณาการองค์ความรู้ที่หลากหลายให้เกิดเป็นชิ้นงานที่มีคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาในโอกาสต่อไป

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้ครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อมผู้เรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของสาระในบทเรียนการนำเข้าสู่บทเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดให้เป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับของเนื้อหา เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยศึกษาพัฒนาเนื้อหาในรูปแบบสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลายวิธี

2.2 ควรมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรในเนื้อหาบทเรียนในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มีหลักสูตรตรงกับความต้องการจำเป็นของชุมชน

2.3 ควรใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้กับชีวิตจริง

บรรณานุกรม

ทศพร ศรีสมาน. "สถาปัตยกรรมอีสาน," ใน สมบัติศิลป์บนแผ่นดินอีสาน. ขอนแก่น : สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 7, 2540.

ธวัช ปุณโณทก. ศิลาจารึกอีสาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

บุญมี ภูเดช. พงศาวดารเมืองกาฬสินธุ์ และประวัติเมืองขึ้นในยุคเก่า. กาฬสินธุ์ : วัดกลางกาฬสินธุ์, 2532.

วิชาการ, กรม. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

ลำลี รักสุทธิ. เทคนิควิธีการเขียนหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรืองแสงการพิมพ์, 2544.